

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 37CbZm/22/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116219475
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Širilová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3116219475.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Evou Širilovou v spore žalobcu E. R. O., a.s., so sídlom G. XX, XXX XX O., IČO XXXXXXXX, proti žalovanému H.. P. Q., nar. XX.XX.XXXX, štátnemu občanovi SR, trvale bytom W. XXXX/XX, V. O., zastúpenému JUDr. Róbert Fatura, advokát, s. r. o., so sídlom Centrum 18/23, Považská Bystrica 017 01, IČO 46528644, o zaplatenie zmenkovej sumy 57.935,44 eur s príslušenstvom a zmenkovej odmeny, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 57.935,44 eur spolu s 6 % úrokom zo zmenkovej sumy 57.935,44 eur od 16.06.2016 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 193,12 eur, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Trenčín bola dňa 31.10.2016 doručená žaloba žalobcu, ktorou sa proti žalovanému 1/ (W. I. s.r.o. v konkurze, naposledy so sídlom V. XX/XX, XXX XX I., IČO XXXXXXXX, vymazaný z obchodného registra dňom 01.08.2019) a žalovanému 2/ (ďalej už aj len ako „žalovaný“) domáhal, aby súd rozhodol o povinnosti žalovaných zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne zmenkovú sumu 57.935,44 eur spolu s úrokom vo výške 6,00 % ročne z tejto sumy od 16.06.2016 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 193,12 eur. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania. Žalobca uplatnený nárok odôvodnil v rámci podanej žaloby tým, že žalobca je od 01.01.2008 právny nástupca E. R. O., a.s., so sídlom v V. 5, Y. XXX/XXX, Česká republika. Dňa 26.11.2009 spoločnosť Q. W., s.r.o., IČO XXXXXXXX ako vystaviteľ vystavila blankozmenku č. 305/08730/09 na rad E. R. O., a.s.. Spoločnosť Q. W., s.r.o. zanikla zlúčením so spoločnosťou V. V. s.r.o. so sídlom V. XX/XX, XXX XX I., IČO XXXXXXXX na základe Zmluvy o zlúčení a dňa 03.12.2015 bola vymazaná z Obchodného registra. Spoločnosť V. V. s.r.o. od 31.12.2015 zmenila obchodné meno na W. I., s.r.o.. Spoločnosť Q. W., s.r.o. blankozmenku č. 305/08730/09 vystavila na zabezpečenie nárokov zo zmluvy o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 uzatvorenej dňa 31.05.2007 medzi právnym predchodcom žalobcu a právnym predchodcom žalovaného 1/ v znení dodatkov. Za vystaviteľa blankozmenky č. 305/08730/09 poskytol aval /ručenie/ žalovaný 2/. Právny predchodca žalovaného 1/ a žalovaný 2/ uzatvorili so žalobcom dňa 26.11.2009 Dohodu o vyplňovacom zmenkovom práve č. 1552/09/08730 v znení dodatku, v ktorej si dojednali podmienky doplnenia blankozmenky č. 305/08730/09 v chýbajúcich údajov. Žalobca na základe Zmluvy o úvere poskytol právnemu predchodcovi žalovaného 1/ kontokorentný úver s termínom splatnosti dňa 29.02.2016, určený listom zo dňa 16.02.2016. Žalovaný 1/ záväzok zo zmluvy o úvere v termíne splatnosti nezaplatil. Žalovaný 2/ ako konateľ právneho predchodcu žalovaného 1/ sa vyjadril, že je ochotný zaplatiť záväzok formou mesačných splátok vo výške mesačnej splátky 200,- eur, splácanie nerealizoval. Z dôvodu nezaplatenia pohľadávky zo zmluvy o úvere došlo k naplneniu skutočnosti pre vyplnenie zmenkovej sumy a dátumu splatnosti na blankozmenke č. 305/08730/09

podľa Dohody o vyplňovacom práve č. 1552/09/08730 zo dňa 26.11.2009 v znení dodatku č. 1 zo dňa 20.12.2011. Žalobca doplnil na blankozmenke č. 305/08730/09 zo dňa 26.11.2009 zmenkovú sumu vo výške 57.935,44 eur a dátum splatnosti, ktorým je 15.06.2016. Doplnením zmenkovej sumy a termínu splatnosti na blankozmenke č. 305/08730/09 blankozmenka nadobudla účinky zmenky vystavenej dňa 26.11. na sumu 57.935,44 eur s termínom splatnosti 15.06.2013. Žalobca výšku zmenkovej sumy na blankozmenke č. 305/08730/09 určil podľa výšky pohľadávky s príslušenstvom vzniknutej voči žalovanému 1/ zo Zmluvy o úvere. Listom zo dňa 25.05.2016 žalobca oznámil žalovanému 1/ a 2/ skutočnosť o použití blankozmenky a vyzval ich na jej zaplatenie. Žalovaný 2/ dňa 02.06.2016 prevzal oznámenie žalobcu zo dňa 25.05.2016, na ktoré reagoval JUDr. Róbert Fatura ako právny zástupca manželky žalovaného 2/ s tým, že právny úkon považujú za neplatný pre chýbajúci súhlas manželky k úkonom žalovaného 2/. Žalobca k uvedenému listu sa vyjadril v liste zo dňa 21.06.2016, kde poukazuje, že k ručiteľskému záväzku žalovaného 2/ za zmenku č. 305/08730/09 vystavenú dňa 26.11.2009 nie je potrebný súhlas druhého manžela, čo potvrdzuje aj slovenská a česká judikatúra, a to napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.05.1973, sp. zn. 1Cz 43/73 publikované pod číslom R 61/1973 alebo rozsudok Najvyššieho súdu SR z 15.05.1997 sp. zn. 3Obo 44/97 publikovaný pod číslom R 1/1998, či uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30.08.2005, sp. zn. 29Odo 398/2005. Vyššie uvedené skutočnosti preukazujú, že vzťah žalobcu so žalovaným 2/ zo zmenky, ktorý je fyzickou osobou nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmenkou. Žalobca ním tvrdené skutočnosti navrhol preukázať listinnými dôkazmi, pričom k žalobe pripojil fotokópiu blankozmenky č.305/08730/09, zmluvu o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 zo dňa 31.05.2007 vrátane príloh č. 1 - 3, dodatok č. 1 až 8 k zmluve o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 vrátane príloh, vyhlásenie splatnosti úveru zo dňa 16.02.2016, vyjadrenie žalovaného 2/ zo dňa 15.01.2016, dohoda o vyplňovacom zmenkovom práve č. 1552/09/08730 zo dňa 26.11.2009, dodatok č. 1 k dohode o vyplňovacom zmenkovom práve č. 1552/09/08730 zo dňa 20.12.2011, oznámenie žalobcu zo dňa 25.05.2016 vrátane doručeníek, vyjadrenie žalovaného 2/ zo dňa 16.06.2016, vyjadrenie žalobcu zo dňa 21.06.2016.

2. Okresný súd Trenčín rozsudkom č. k. 36CbZm/22/2016-102 zo dňa 24.08.2017 výrokom I. uložil žalovanému 1/ a žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 57.935,44 eur spolu s úrokom vo výške 6,00 % ročne z tejto sumy od 16.06.2016 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 193,12 eur s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného. Výrokom II. priznal žalobcovi voči žalovanému 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Predmetný rozsudok nadobudol voči žalovanému 1/ právoplatnosť dňa 03.10.2017 a vykonateľnosť dňa 07.10.2017. Vo vzťahu k žalovanému 2/ bol rozsudok tunajšieho súdu zrušený uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8CoZm/2/2018-158 zo dňa 07.08.2019.

3. K podanej žalobe zaslal dňa 16.03.2017 prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalovaný písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že pred podaním žaloby vo veci samej na súd prebiehala medzi žalobcom a manželkou žalovaného písomná komunikácia, v zmysle ktorej mal žalovaný úmysel celý záväzok vysporiadať prostredníctvom splátok. Zdôraznil, že v čase podpisovania blankozmenky ako avalista bol žalovaný ženatý, z ktorého dôvodu akýkoľvek ním nadobudnutý majetok resp. záväzok patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov s výnimkou tých práv a záväzkov, pri ktorých to platná právna SR výslovne vylučuje. Zároveň v období, kedy sa žalovaný zaručil za záväzok žalovaného 1/ nemal ako fyzická osoba a podľa jeho vedomostí ani žalovaný 1/ ako právnická osoba dostatok majetku na to, aby čo aj len jeden z nich bol schopný uhradiť záväzok vyplývajúci zo Zmluvy o úvere resp. následne z blankozmenky. Manželka žalovaného sa o skutočnosti, že žalovaný podpísal ako avalista blankozmenku, dozvedela až po tom, ako tento od žalobcu obdržal oznámenie zo dňa 25.05.2016. Právny úkon, ktorým sa ako avalista zaviazal (zaručil) uhradiť sumu z poskytnutého kontokorentného úveru vyplnenú na blankozmenke považoval žalovaný pre jeho rozpor s dobrými mravmi za absolútne neplatný, a to s poukazom na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/2010-26 zo dňa 08.12.2010. Žalovaný mal za to, že v prípade, keby došlo k plneniu z tohto jeho úkonu, tak žalobca by sa bezdôvodne obohatil, a teda žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

4. Žalobca predložil k predmetnému vyjadreniu žalovaného písomné vyjadrenie zo dňa 22.11.2019. S poukazom na § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedol, že nedostatok súhlasu podľa tohto ustanovenia má za následok relatívnu neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka t.j. ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa § 145 ods. 1. považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkon dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá.

Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. Relatívnej neplatnosti právnych úkonov je možné sa dovolať v trojročnej premlčacej doba (§ 101 Občianskeho zákonníka). Doplnením zmenkovej sumy a termínu splatnosti na blankozmenke číslo 305/08730/09 sa uvedená blankozmenka stala skutočnou zmenkou s účinkami ex tunc t. j. ako keby ku dňu vystavenia 26.11.2009 bola vyplnená zmenkovou sumou s termínom zaplatenia. Žalobca vzniesol námietku premlčania práva dovoliť sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Poskytnutím avalu žalovaným nie je naplnená základná podmienka ustanovenia § 145 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, t. j. je existencia právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí. Za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí treba považovať tie, pri ktorých dochádza k dispozícii s predmetom bezpodielového spoluvlastníctva alebo k výkonu jeho správy. Týmto predmetom podľa platnej právnej úpravy (§ 143 Občianskeho zákonníka) môže byť len to, čo môže byť predmetom vlastníctva, teda iba veci v právnom zmysle, t. j. ovládateľné hmotné predmety a ovládateľné prírodné sily, ktoré slúžia potrebám ľudí. Za predmet vlastníctva, a teda ani bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa preto nepovažujú pohľadávky a záväzky (dlhy). Zmenkové záväzky sú peňažnými záväzkami, v ich prípade sa nejedná o dispozíciu so spoločným majetkom. Prevzatie ručiteľského záväzku jedným z manželov nie je právnym úkonom, ktorý by bolo možno charakterizovať ako dispozíciu so spoločnou vecou alebo vykonávanie správy spoločných vecí oboch manželov, ale ide o úkon spadajúci do výlučnej dispozícinej sféry každého z manželov osobitne. Týmto úkonom sa totiž nezakladajú druhému manželovi žiadne práva ani povinnosti. Právnym úkonom, ktorým jeden z manželov preberá ručiteľský záväzok, nevzniká teda v žiadnom prípade spoločný ručiteľský záväzok oboch manželov, ale dotýčaný manžel sa stáva samostatným individuálnym ručiteľom. Prevzatím (podpisom) ručiteľského záväzku jedným z manželov vzniká záväzok len tomuto manželovi, pričom nejde o právny úkon, ktorý by bolo možné charakterizovať ako dispozíciu so spoločnou vecou alebo výkon správy spoločných vecí obidvoch manželov. Tým k ručiteľského záväzku žalovaného za zmenku číslo 305/08730/09 vystavenú dňa 26.11.2009 spoločnosťou Q. W., s.r.o. nie je potrebný súhlas druhého manžela. Žalobca ďalej poukázal na § 75 zákona č. 191/1950 Zb. Zmenkový a šekový zákon v platnom znení (ďalej len „Zmenkový zákon“), kde sú vymenované podstatné náležitosti vlastnej zmenky. Zmenkový zákon neustanovuje ako podstatnú náležitosť zmenky súhlas manžela k zmenkovým úkonom. Zmenkovým ručením sa podľa Čl. I. § 30 ods. 1 Zmenkového zákona zabezpečuje zaplatenie zmenky. Uvedený zákon upravuje zmenkové ručenie vyčerpávajúcim spôsobom. Práva a povinnosti, postavenie zmenkového ručiteľa sa nemôžu posudzovať podľa predpisov všeobecnej povahy. Proti povinnosti poskytnúť plnenie zo zmenky sa avalista môže ubrániť len z dôvodov, ktoré vyplývajú zo Zmenkového zákona. Záväzok zmenkového ručiteľa je akcesorický len ku zmenkovej listine, podpisom zmenky per aval sa žalovaný stal samostatným dlžníkom, nezávislým od vystaviteľa zmenky, majiteľovi sa on osobne zaručil, že zmenku zaplatí. Je preto zaviazaný rovnako ako vystaviteľ, za ktorého sa zaručil a majiteľ sa môže rozhodnúť, či bude plnenie žiadať len od jedného z nich alebo od oboch (čl. 1. § 32 ods. 1 a § 47 ods. 2 Zmenkového zákona). Na tento samostatný osobný záväzok odporcu nemajú zmeny v spoločnosti Q. W., s.r.o. žiaden vplyv. Záväzok zmenkového ručiteľa nie je závislý od toho, či dlžník má majetok, z ktorého si majiteľ zmenky mohol pohľadávku uspokojiť. Na základe rozhodnutia žalovaného ako jediného spoločníka u vystaviteľa zmenky spoločnosti Q. W., s.r.o., konaného dňa 25.11.2015, bolo schválené zrušenie spoločnosti bez likvidácie jej zlúčením so spoločnosťou V. s.r.o., IČO XXXXXXXX, a dňa 03.12.2015 vymazaná z obchodného registra. Na základe Zmluvy o zlúčení sa právnym nástupcom spoločnosti Q. W., s.r.o. stala spoločnosť V. V. s.r.o., ktorá dňa 31.12.2015 zmenila obchodné meno na W. I. s.r.o. a od 14.11.2017 Okresný súd Trenčín Uznesením č. k 22K/12/2017 zo dňa 20.10.2017 vyhlásil konkurz a ustanovil správcu JUDr. Miroslava Žitníkovú. Žalobca si Prihláškou zo dňa 15.11.2017 prihlásil do konkurzného konania číslo 22K/12/2017 pohľadávku zo Zmluvy o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730. Správca JUDr. Miroslava Žitníková žalobcovi vydala Potvrdenie zápise pohľadávok do zoznamu pohľadávok zo dňa 22.11.2017. Podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v platnom znení správca konkurznej podstaty považuje pohľadávku za zistenú. Správca eviduje pohľadávku v zozname zistených pohľadávok, vedenie pohľadávky v zozname má účinky právoplatného rozhodnutia súdu o pohľadávke, nakoľko podľa § 105 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v platnom znení na základe zoznamu prihlášok možno po zrušení konkurzu podať návrh na výkon rozhodnutia alebo exekúciu pre zistenú pohľadávku. Okresný súd Trenčín Uznesením publikovaným v Obchodnom vestníku č. 106/2019 z 04.06.2019 zrušil konkurz pre nedostatok majetku a od 01.08.2019 je spoločnosť vymazaná z obchodného registra. Žalovaný ako jediný spoločník a konateľ vystaviteľ zmenky musel vedieť, že nedodržanie lehoty splatnosti dlhu, budú splnené podmienky dojednané v Dohode o vyplňovacom zmenkovom práve č. 1552/09/08730 zo dňa 26.11.2009 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 20.12.2011, v ktorej udelil E. právo vyplniť vyššie uvedenú blankozmenku č. 305/08730/09 v chýbajúcich údajov. Napriek uvedenému previedol svoj obchodný

podiel v spoločnosti Q. W., s.r.o. na spoločnosť V. s.r.o. bez toho, aby zabezpečil zaplatenie úveru zo Zmluvy o kontokorentnom úvere č. 305/08730/09 zo dňa 26.11.2009. Zmenka je abstraktný, dokonalý a nesporný cenný papier, čo v konečnom dôsledku znamená, že majiteľ právo preukazuje len prvopisom zmenky, nakoľko práva a povinnosti v nej inkorporované, sa považujú za nesporné. Abstraktnosť a nespornosť zmenkového záväzku je aj základným východiskom v rámci procesného dokazovania v zmenkovom konaní. Vzhľadom na tento charakter zmenky je zmenkový dlžník tou stranou sporu, ktorá nesie dôkazné bremeno a je povinná preukázať dôvodnosť svojej obrany, ak popiera povinnosť nesporný záväzok splniť. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

5. K vyjadreniu žalobcu zaslal žalovaný písomné vyjadrenie zo dňa 16.12.2019, v ktorom s tvrdeniami žalobcu nesúhlasil a popieral ich. Poukázal na to, že v súlade s platnou judikatúrou je možné za určitých okolností, aby sa úkon, ktorý nie je bežnou vecou, pri existencii bezpodielového spoluvlastníctva manželov, považoval za absolútne neplatný, pričom žalovaný opätovne poukázal na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/2010-26 zo dňa 08.12.2010. Ďalej uviedol, že o skutočnosti, že majetok právneho predchodcu žalovaného 1/ bol minimálny, resp. nulový, svedčí aj súvaha ziskov a strát za obdobie od 01.01.2009 do 31.12.2009 spoločnosti Q. W., s.r.o., teda za obdobie, v ktorom bola podpisovaná Zmluva o kontokorentnom úvere a Dohoda o vyplňovacom práve zmenky. Navrhol vypočítať žalovaného, ako aj jeho manželku. Žalovaný mal za to, že v tomto prípade vykonal bezodplatný právny úkon - podpis zmenky ako zabezpečovacieho prostriedku na úhradu dlžnej sumy, pričom v tomto prípade by mal takýto právny úkon dopad aj na majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, teda dopad aj na majetok tretej osoby, ktorá nebola účastníčkou právneho úkonu. Takýto právny úkon sa teda podľa názoru žalovaného prieči a je v rozpore s dobrými mravmi a z tohto dôvodu ho možno považovať za absolútne neplatný. Žalovaný uviedol, že sa ako spoločník, resp. konateľ spoločnosti zaviazal na splatenie záväzku za spoločnosť v rozsahu väčšom, ako je táto povinnosť upravená v § 106 Obchodného zákonníka. V dôsledku uvedeného by došlo k obchádzaniu ustanovení o limitovanom ručení spoločníkov spoločnosti. S ohľadom na uvedené žiadal podanú žalobu zamietnuť.

6. Žalobca predložil súdu písomné vyjadrenie zo dňa 25.06.2021. K argumentácii žalovaného uviedol, že spoločnými vecami manželov sú veci, ktoré patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle § 143 Občianskeho zákonníka. Právnym úkonom týkajúcim sa spoločných vecí je úkon, ktorý sa týka majetku, ktorý už je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, teda tento právny úkon má priamy vzťah ku konkrétnej veci, ktorá tvorí predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ide najmä o dispozičné právne úkony s vecami patriacimi do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ako aj právny úkon, ktorého účinky sa prejavujú vo sfére spoločných vecí. Za spoločnú vec sa považuje iba taká vec, ktorá patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Takýto majetkový vzťah z ručenia za zmenku nevyplýva. Z uvedeného ručenia je povinný plniť ten manžel, ktorý ho uzatvoril. Prevzatie ručiteľského záväzku jedným z manželov nie je právnym úkonom, ktorý by bolo možno charakterizovať ako dispozíciu so spoločnou vecou alebo vykonávanie správy spoločných vecí oboch manželov, ale ide o úkon spadajúci do výlučnej dispozičnej sféry každého z manželov osobitne. Týmto úkonom sa totiž nezakladajú druhému manželovi žiadne práva ani povinnosti. Právnym úkonom, ktorým jeden z manželov preberá ručiteľský záväzok, nevzniká teda v žiadnom prípade spoločný ručiteľský záväzok oboch manželov, ale dotýčny manžel sa stáva samostatným individuálnym ručiteľom.

7. V ďalšom písomnom vyjadrení, ktoré bolo súdu doručené dňa 19.08.2021 žalobca zdôraznil, že vzhľadom na charakter zmenky, je zmenkový dlžník, t. j. žalovaný, tou stranou sporu, ktorá nesie dôkazné bremeno a je povinná preukázať dôvodnosť svojej obrany, ak popiera povinnosť nesporný záväzok splniť. Podľa žalobcu žalovaný nepreukázal, že aval je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, ako ani to, že sa prieči dobrým mravom. Žalovaný ako jediný konateľ a spoločník spoločnosti Q. W. s.r.o., t. j. vystaviteľa zmenky, ktorú dňa 26.11.2009 podpísal za vystaviteľa a za avalistu. Žalobca poukázal na to, že žalovaný ako jediný spoločník a konateľ Q. W., s.r.o. zrealizoval zlúčenie so spoločnosťou V. V. s.r.o. s tým, že v čase zlúčenia spoločnosť Q. W., s.r.o. vyčerpala celý úverový limit od žalobcu podľa Zmluvy o kontokorentnom úvere č. 305/08730/09 zo dňa 26.11.2009 a žalovaný nijakým spôsobom neriešil situáciu týkajúcu sa zaplatenia pohľadávky voči žalobcovi, rovnako neošetril svoje zmenkové ručenie, nekomunikoval so žalobcom t. j. konal tak na vlastné riziko. Žalobca nenesie za konanie, resp. nekonanie žalovaného ako konateľa a spoločníka vystaviteľa zmenky, zodpovednosť, vymáhanie dlžnej pohľadávky od žalovaného nie je v rozpore s dobrými mravmi. Ďalej žalobca poukázal na to, že v súdnom konaní vymáha pohľadávku zo zmenky

č. 305/08730/09 vystavenou dňa 26.11.2009 vystaviteľom Q. W., s.r.o. s avalom žalovaným. Zo strany žalobcu nebolo prijaté žiadne plnenie na zaplatenie pohľadávky z uvedenej zmenky od Q. V. s.r.o.. Q. V. s.r.o. bola v spoločnosti Q. W., s.r.o. spoločníkom do 17.04.2009, obchodný podiel od 18.04.2009 prevzal žalovaný. Pri námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu platí koncentračná zásada. Žalovaný nad rámec námietok v konaní uvádza, že medzi žalobcom a Q. V. s.r.o. prebieha splácanie, ale žiadnym dôkazným prostriedkom nepreukázal, že sa jedná o splácanie žalovanej pohľadávky. Zmenkové ručenie je ručenie akcesorického výlučne k listine t. j. k zmenke a nie je závislé na akýchkoľvek iných vzťahoch. Zmenkový ručiteľ je samostatným dlžníkom a nie je dlžníkom akcesorickým, akým je bežný ručiteľ podľa právnej úpravy v Občianskom a Obchodnom zákonníku.

8. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 06.09.2021 okrem iného poukázal na to, že v predchádzajúcich obchodných vzťahoch medzi žalobcom a spoločnosťou žalovaného bol požadovaný podpis manželky žalovaného na právnom úkone ručenia. Mal za to, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje neexistujúci dlh. Na doplnenie dokazovania žalovaný navrhol vyzvať spoločnosť Q. V. s.r.o. na oznámenie, aká časť žalovanej sumy je už uhradená ako aj vyzvať žalobcu, aby preukázal, v akej výške má zostatok nesplateného úveru zaúčtovaný.

9. Za účelom rozhodnutia o žalobe súd nariadil pojednávania, na ktorých vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to pričom v súlade s § 204 CSP neoboznamoval čítaním ani oboznamovaním obsahu nakoľko išlo o listiny, ktorých odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a listina ani jej obsah neboli protistranou spochybnené: zmluva o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 zo dňa 31.05.2007 vrátane príloh č. 1 - 3, dodatok č. 1 k zmluve o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 zo dňa 13.03.2008 vrátane prílohy č. 1, dodatok č. 2 k zmluve o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 zo dňa 25.03.2009 vrátane prílohy č. 1, dodatok č. 3 k zmluve o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 zo dňa 26.11.2009 vrátane prílohy, dodatok č. 4 k zmluve o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 zo dňa 23.09.2010 vrátane prílohy č. 1, dodatok č. 5 k zmluve o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 zo dňa 20.12.2011, dodatok č. 6 k zmluve o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 zo dňa 30.05.2012, dodatok č. 7 k zmluve o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 zo dňa 18.06.2013, dodatok č. 8 k zmluve o kontokorentnom úvere č. 0633/07/8730 zo dňa 30.10.2014 vrátane prílohy č. 1 a 2, vyhlásenie splatnosti úveru zo dňa 16.02.2016, vyjadrenie žalovaného 2/ zo dňa 15.01.2016, dohoda o vyplňovacom zmenkovom práve č. 1552/09/08730 zo dňa 26.11.2009, dodatok č. 1 k dohode o vyplňovacom zmenkovom práve č. 1552/09/08730 zo dňa 20.12.2011, oznámenie žalobcu zo dňa 25.05.2016 vrátane doručeníek, vyjadrenie žalovaného 2/ zo dňa 16.06.2016, vyjadrenie žalobcu zo dňa 21.06.2016, rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 24.08.2017, uznesenie KS TN zo dňa 07.08.2019, súvaha a výkaz ziskov a strát spoločnosti Q. W., s.r.o. za rok 2009, z prílohovej obálky výzva zo dňa 13.12.2019. Podľa § 204 CSP súd čítaním oboznámil obsah listín, a to výpis z OR na žalovaného, výpis z OR SR na žalobcu zo dňa 14.07.2021, ilustrácia v REGOB na žalovaného zo dňa 14.07.2021, úradný záznam z 14.07.2021, originál zmenky č. 305/08730/09.

10. Žalobca na pojednávaní poukázal na to, že pokiaľ ide o vyplnenie predmetnej zmenky aj formálne náležitosti zo strany žalovaného neboli vznesené žiadne ďalšie námietky. Uviedol, že spolu so žalobou predložil dôkazy a originál zmenky, ktorým preukázal, že je majiteľom zmenky. V dôsledku zmenkovej prísnosti zmenkový záväzok je nesporný a abstraktný a žalobca ako vlastník zmenky nemusí preukázať nič iné len to, že je vlastníkom zmenky, ktorá obsahuje náležitosti predpísané zmenkovým a šekovým zákonom. Rovnako zmenkové ručenie aval je inkorporované do samotnej listiny zmenky, záväzok zmenkového ručenia je ako celá zmenka nesporný a abstraktný. K platnosti záväzku zmenkového ručiteľa postačuje, aby podpis dlžníka bol platný formálne. Zákon neviaže vznik zmenkovoprávných záväzkov na žiadne iné okolnosti okrem formálnych náležitostí. K ručiteľskému záväzku žalovaného nie je potrebný súhlas druhého manžela. Na rozdiel od ručenia podľa občianskoprávnej alebo obchodnoprávnej úpravy sa záväzok zmenkového ručiteľa neobmedzuje na zabezpečenie záväzku osoby. Zmenkové ručenie je garanciou za zaplatenie zmenky ako cenného papiera. Postavenie žalovaného ako avalistu mu nezakladá právo namietať okolnosti z kauzálnych vzťahov tohto dlžníka iným osobám. Avalista nie je oprávnený znášať kauzálne námietky, ktoré by bol oprávnený znášať dlžník zo zmenky. Avalista v zmysle § 17 Zmenkového zákona nemá právo vznášať námietky, ktoré by mal právo vznášať vystaviteľ zo zmenky. Žalobca v súdnom konaní vymáha zmenku č. 305/08730/09 vystavenú dňa 26.11.2009 vystaviteľom Q. W., s.r.o. s avalom žalovaného. Tým nie je dôvod na zaplatenie tejto zmenky spoločnosťou Q. V. s.r.o., ktorá bola spoločníkom v spoločnosti Q. W., s.r.o., a od ktorej si 18.04.2009 prevzal obchodný podiel žalovaný. Žalovaný nepreukázal, že zo strany Q. V.

s.r.o. sa jedná o splácanie žalovanej pohľadávky. Žalobca tiež poukázal na koncentračnú zásadu, že žalovaný v lehote nenamietal výšku vyplnenej sumy na zmenke.

11. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že čo sa týka samotného dlhu nad rámec nami doposiaľ vykonanej argumentácie poukázal na komunikáciu klienta so zástupcom spol. Q. V. s.r.o., kde z listu zo dňa 13.12.2019 vyplýva, že táto spoločnosť uzavrela so žalobcom v roku 2019 nejakú dohodu o splátkach, na základe ktorej mali z tejto splácať dlžnú sumu vo výške 2.000,- eur, pričom ku dňu doručenia listu klientovi, vraj bolo uhradené so žalovanej sumy suma vo výške 14.000,- eur. Predmetom tejto žaloby a tohto konania je však pôvodná výška žalovanej sumy, pričom skutočností, ktoré uviedol, síce nemal verifikované, ale minimálne spochybňujú výšku žalovaného nároku. Čo sa týka samotnej výšky vymáhanej sumy poukázal na to, že táto bola vyplnená na zmenke v zmysle dohody o vyplňovanom práve, kde je jasne uvedené, že zmenka plní zabezpečovaciu funkciu, to znamená, že pokiaľ nie je uhradený dlh, bude zmenka vyplnená a voči vystaviteľovi a ručiteľovi uplatnená. Dlžná suma bola zabezpečená okrem vystavenia zmenky uplatnenej v tomto konaní aj ďalšou zmenkou, kde osobami v nej uvedenými boli spoločnosť Q. V. s.r.o. a osoba B. E.. Voči týmto osobám bola zmenka uplatnená pričom po jej uplatnení spoločnosť Q. V. s.r.o. ako je zrejmé z listu zo dňa 11.06.2019, dlžnú sumu začala splácať a dokonca so svojim veriteľom uzavrela dohodu o splátkach a jej postupnom uhradení. Pokiaľ medzičasom žalobca ako veriteľ uplatnil ďalšiu zabezpečovaciu zmenku na súde, pričom po začatí konania už dlžnú sumu čiastočne uhradenú mal, bol povinný v tejto časti žalobu zobrať späť, resp. v prípade ak sa dohodol na jej splatení a teda novácii záväzku žalobu zobrať v celom rozsahu späť. Domnievame sa, že pokiaľ tak žalobca nekoná uplatňuje si ďalší nárok a bezdôvodne sa tak na úkor žalovaného obohacuje. Keďže svoj dlh, ktorý zmenka zabezpečovala má už splatený, resp. čiastočne splatený a je mu postupne ďalej a ďalej splácaný. Postup kedy žalovaný má plniť dlh zo zmenky, ktorý neexistuje by bol krajne nespravodlivý a v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný záverom poukázal na to, že žalobca v súčasnej dobe uplatňovaným právom zmenky postupuje v rozpore s dohodou o vyplňovanom zmenkovom práve, na základe ktorej bola zmenka vystavená a síce čl. III. bod. 2, ktorý uvádza, že: „Doplnenú zmenku je banka oprávnená použiť na uspokojenie akéhokoľvek nároku banky vzniknutého na základe záväzkového vzťahu zo zmluvy, prípadne vzniknutého v priamej súvislosti s ním.“

12.1. Po vykonaní dokazovania súd zistil pre rozhodnutie o žalobe podstatný skutkový stav, na ktorý aplikoval nižšie uvedené právne predpisy.

12.2. Podľa čl. I § 10 Zmenkového zákona, ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou.

12.3. Podľa čl. I § 17 Zmenkového zákona, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

12.4. Podľa čl. I § 30 ods. 1 Zmenkového zákona, zaplatenie zmenky možno pre celú zmenkovú sumu alebo pre jej časť zaručiť zmenečným ručením.

12.5. Podľa čl. I § 30 ods. 2 Zmenkového zákona, túto záruku môže dať tretia osoba alebo aj ten, kto sa už na zmenku podpísal.

12.6. Podľa čl. I § 31 ods. 1 Zmenkového zákona, ručiteľské vyhlásenie sa píše na zmenku alebo na príviesok.

12.7. Podľa čl. I § 31 ods. 2 Zmenkového zákona, ručenie sa vyjadruje slovami "ako ručiteľ" alebo inou doložkou rovnakého významu; ručiteľ ho podpíše.

12.8. Podľa čl. I § 31 ods. 4 Zmenkového zákona, vo vyhlásení treba udať, za koho sa prejíma. Ak to nie je udané, platí, že sa prejíma za vystaviteľa.

12.9. Podľa čl. I § 32 ods. 1 Zmenkového zákona, zmenečný ručiteľ je zaviazaný ako ten, za koho sa zaručil.

12.10. Podľa čl. I § 32 ods. 2 Zmenkového zákona, záväzok zmenečného ručiteľa je platný i vtedy, ak záväzok, za ktorý sa zaručil, je neplatný z iného dôvodu než pre vadu formy.

12.11. Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

12.12. Podľa § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

12.13. Podľa § 153 ods. 1, 2 a 3 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

13. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci, hodnotiac dôkazy jednotlivo a v ich vzájomných súvislostiach, vrátane toho, čo uviedli strany sporu, dospel súd k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalobca predložil súdu listinu v slovenskom jazyku, na ktorej je uvedené, že ide o zmenku. Predložená listina obsahuje označenie zmenka, ktoré je umiestnené v ľavej hornej časti zmenky v slovenskom jazyku, bezpodmienečný sľub zaplatiť peňažnú sumu vo výške 57.935,44 eur, ktorá je uvedená slovom aj číselným vyjadrením, ktoré sú umiestnené v strednej časti zmenky, údaj o zročnosti zmenky, ktorý je umiestnený v hornej časti zmenky, pred bezpodmienečným sľubom zaplatiť za zmenku, a to dňa 15. júna 2016, komu sa má platiť je uvedené v strede zmenky - na rad: E. R. O., a.s., Q. XX, XXX XX O., IČO XXXXXXXX, dátum a miesto vystavenia zmenky, ktoré sú uvedené v hornej časti zmenky, kde je uvedené v Považskej Bystrici, dňa 26. Novembra 2009 a podpis vystaviteľa zmenky, ktorý je uvedený v spodnej pravej časti zmenky, nad ktorým sa nachádza Q. W., s.r.o., sídlo K. XXX, XXX XX Y., IČO XXXXXXXX, ktorú zastupuje H.. P. Q. - konateľ a na ľavej strane pod predtlačенou doložkou ako aval za vystaviteľa podpis a uvedenie H.. P. Q., s uvedením rodného čísla a bydliska W. XXXX/XX-X, V. O.. Zmenka ďalej obsahuje doložku "bez protestu" a splatné v: E. R. O., a.s., Korporátna pobočka V. O., adresa: U. Z. XX/XX, XXX XX V. O.. Súd vykonaným dokazovaním z predloženej zmenky zistil, že zmenka predložená žalobcom súdu obsahuje všetky zákonné náležitosti v zmysle článku I. § 75 Zmenkového zákona.

14. V konaní bolo ďalej nesporné, že žalobca listom zo dňa 25.05.2016 oznámil vystaviteľovi (žalovaný 1/) a žalovanému, že v zmysle Dohody o vyplňovacom zmenkovom práve č. 1552/09/08730 zo dňa 26.11.2009 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 20.12.2011 vyplnil blankozmenku jej doplnením o údaj zmenkovej sumy vo výške 57.935,44 eur a o údaj splatnosti zmenky na deň 15.06.2016. Zároveň vyzval žalobca vystaviteľa zmenky a žalovaného, aby túto uhradili. Keďže vystaviteľ ani žalovaný svoju povinnosť nesplnili, podanou žalobou si žalobca uplatňoval toto právo u vystaviteľa, ako aj u avalistu zo zmenky. Vystaviteľ (žalovaný 1/) bol v priebehu konania vymazaný z obchodného registra, pričom rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 36CbZm/22/2016-102 zo dňa 24.08.2017 mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 57.935,44 eur spolu s úrokom vo výške 6,00 % ročne z tejto sumy od 16.06.2016 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 193,12 eur s tým, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného. Predmetný rozsudok nadobudol voči žalovanému 1/ právoplatnosť dňa 03.10.2017 a vykonateľnosť dňa 07.10.2017. Vystaviteľ žalobcovi na základe predmetného právoplatného rozsudku nič neplnil. Z vyjadrení žalovaného vyplýva, že prevzal zmenkové ručenie, ktoré podpísal na listine, ktorá v čase prevzatia avalu ešte nebola zmenkou a mala charakter blankozmenky, čím platne založil svoj ručiteľský záväzok. Hlavnou námietkou žalovaného bolo neudelenie súhlasu jeho manželky na takýto úkon.

15. K hlavnej argumentácii žalovaného súd uvádza, že zmenka je dlžnícky cenný papier vystavený vo forme stanovenej zákonom, ktorým sa určité osoby zaväzujú majiteľovi zmenky zaplatiť v určitom mieste a v určitom čase určitú peňažnú sumu s tým, že ide o záväzky priame, bezpodmienečné, nesporné a abstraktné. Zmenka je dokonalý cenný papier, to znamená, že práva a povinnosti zo zmenkových vzťahov sú definované len a len zmenkovou listinou, zápismi (doložkami, poznámkami) na nej uvedenými a tiež, že môžu existovať len spolu s touto listinou. Žalovaný v predmetnom konaní nespochybnil platnosť tejto zmenky vystavenej ako blankozmenka, ani oprávnenie žalobcu ju na základe dohody vyplniť. Tvrdil, že jeho ručiteľské vyhlásenie je absolútne neplatné, predovšetkým s poukazom na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/2010-26 zo dňa 08.12.2010, keďže jeho manželka o takomto úkone manžela nemala v tom čase žiadnu vedomosť, a to s ohľadom na § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

16.1. Tu súd poukazuje predovšetkým na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (najmä uznesenia Najvyššieho súdu SR z 27.05.2020, sp. zn. 1 Cdo 27/2017, z 23.09.2020, sp. zn. 8 Cdo 263/2019), podľa ktorej ustanovenie § 145 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na právne úkony týkajúce sa spoločných vecí, t. j. vecí, ktoré už sú súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva. Právna možnosť uzavierať zmluvy len jedným z manželov nie je existenciou bezpodielového spoluvlastníctva nijako obmedzená. Ustálená prax dovolacieho súdu hovorí, že tieto úkony sa priamo netýkajú už nadobudnutého majetku v BSM. Uzavretím takýchto zmlúv len jedným z manželov teda nevzniká spoločný záväzok manželov, ale iba individuálny záväzok toho manžela, ktorý zmluvu sám uzatvoril. V širšom kontexte existencie spoločného majetku manželov sa však takáto pôžička, či úver dotýka spoločného majetku manželov, nakoľko podľa § 147 Občianskeho zákonníka platí, že pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Nepriaznivé dopady vyplývajúce z tohto ustanovenia pre toho manžela, voči ktorému veriteľ nemá pohľadávku, sú dôsledkom existencie bezpodielového spoluvlastníctva, s ktorým je spätá nutnosť vzájomného zdieľania majetkového osudu manželov do doby, pokiaľ ich bezpodielové spoluvlastníctvo trvá. Vzhľadom na konštrukciu, vznik a rozsah bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno eliminovanie týchto nepriaznivých dopadov riešiť len zmenou rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva alebo jeho zánikom.

16.2. Vychádzajúc z obsahu ustanovenia § 145 Občianskeho zákonníka a z ustálenej judikatúry a rozhodovacej praxe všeobecných súdov; ktorej zásadnú zmenu v danej otázke neprinieslo ani rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 26/2010, ktorým nižšie súdy v danej veci argumentovali; dovolací súd za udržateľný považuje iba taký výklad ustanovenia § 145 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluva o pristúpení k dlhu uzavretá len jedným z manželov sa bezprostredne nedotýka predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie je preto právnym úkonom týkajúcim sa spoločných vecí, a aplikácia citovaného ustanovenia je v tomto prípade vylúčená. V tomto smere odkazuje na konštantnú judikatúru, od ktorej nemal dôvod sa odkloniť, keďže pri nezmenenej právnej úprave je stále použiteľná; a zo záverov ktorej vyplýva, že za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí treba považovať tie, pri ktorých dochádza k dispozícii s predmetom bezpodielového spoluvlastníctva alebo k výkonu jeho správy. Týmto predmetom podľa § 143 Občianskeho zákonníka môže byť len to, čo môže byť predmetom vlastníctva, teda iba veci v právnom zmysle, t. j. ovládateľné hmotné predmety a ovládateľné prírodné sily, ktoré slúžia potrebám ľudí. Za predmet vlastníctva; a teda ani bezpodielového spoluvlastníctva manželov; sa nepovažujú pohľadávky a záväzky, ktoré sa riadia všeobecným právnym režimom záväzkových vzťahov. Na tomto závere nič nemení to, že pri zániku bezpodielového spoluvlastníctva sa vykonáva aj vyporiadanie spoločných pohľadávok a záväzkov manželov podľa zásad platných pre vyporiadanie tohto spoluvlastníctva - ide o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva v širšom zmysle.

16.3. Na rozdiel od individuálnych okolností prípadu prejednávaneho Ústavným súdom v danom prípade bola vytvorená možnosť eliminovať a vyhnúť sa nepriaznivému dopadu pre toho manžela, voči ktorému veriteľ nemá pohľadávku, zánikom a vyporiadaním, bezpodielového spoluvlastníctva manželov dohodou, súdnym rozhodnutím alebo fikciou vyporiadania podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Účinky ručiteľského vyhlásenia jedného z manželov sa tak nemuseli prejaviť vo sfére spoločných vecí, resp. vo sfére majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prevzatý záväzok by nevedel k likvidácii spoločného majetku a súčasne by sa docielila spravodlivá rovnováha pri kolízii práv, a to práva žalobkyne ako subjektu, ktorý neprevzal záväzok voči veriteľovi, ktorý by sa mohol v exekučnom konaní domáhať uspokojenia svojej pohľadávky aj z majetku patriaceho do BSM

a práva veriteľa na uspokojenie pohľadávky zabezpečenej ručením. Len na základe tej skutočnosti, že žalovaný 1/ nemal výlučný majetok, ktorým by uspokojil pohľadávku svojho veriteľa, nemožno v súvislosti s predmetným právnym úkonom hodnotiť ako správanie v rozpore s dobrými mravmi. Výsledky vykonaného dokazovania nepreukazujú, že v súvislosti s konaním žalovaných bolo predpokladaným cieľom ich konania vytvoriť možnosť uspokojenia predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM. V priebehu konania výslovne žalovaný 1/ uviedol, že mal za to a veril tomu, že spoločnosti sa bude dariť, k ručiteľskému záväzku pristúpil preto lebo chcel, aby spoločnosť mohla v danom smere podnikáť a uskutočniť podnikateľský zámer. Za pozornosť stojí, že žalobkyňa a žalovaný 1/ svoje BSM zrušili v roku 2009 a keďže toto už netrvá, nie je možné v súlade s § 147 Občianskeho zákonníka pohľadávku veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, pri výkone rozhodnutia uspokojiť z majetku patriaceho do BSM. V súčasnej dobe totiž platí, že ak nedošlo k dohode o vyporiadaní BSM, po troch rokoch platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu v akom každý z nich veci v BSM pre svoju potrebu, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastník používa, v ostatných platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve. Z okolností daného prípadu nemožno vyvodiť extrémne nespravodlivý následok právneho úkonu (ručiteľský záväzok), ku ktorému sa zaviazal žalovaný, prípadne konanie, ktoré by odporovalo dobrým mravom. Pri hodnotení konania cez prizmu dobrých mravov je potrebné posudzovať správanie vo vzťahu k všetkým dotknutým subjektom.

16.4. Názor zaujatý v rozhodnutí Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 26/2010 v rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu až na jednu výnimku (rozhodnutie sp. zn. 6 Cdo 88/2011 výraznejšie sa nepresadil (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 23. apríla 2020 sp. zn. 5 Cdo 148/2017). Súčasná platná právna úprava pripúšťa, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený v sfére mimo spoločných vecí prevziať na seba samostatné záväzky, t. j. zaväzovať sa v rámci občianskoprávných alebo obchodnoprávných vzťahov, a to bez toho, aby takéto právne úkony bolo možné považovať za relatívne neplatné a tiež pre prípad nedobrovoľného splnenia samostatného záväzku jedného z manželov možnosť uspokojenia i z majetku patriaceho do BSM, ku ktorému má druhý manžel ideálny podiel, a to v závislosti od skutočnosti, či výlučný majetok dlžníka bude postačujúci pre uspokojenie veriteľa. Ak právna úprava vo svojej podstate je neznesiteľná, nemožno sa od nej odkláňať len preto, že v istej oblasti vyvoláva nespravodlivosť. Úprava bezpodielového spoluvlastníctva manželov obsiahnutá v § 143 a nasl. Občianskeho zákonníka z hľadiska účelu zákona nesmeruje k ochrane spoločného majetku pred sekundárnymi dopadmi úkonov jedného z manželov. Inak by zákonodarcia nemohol v § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakotviť možnosť, aby sa pohľadávka veriteľa len jedného z manželov mohla pri výkone rozhodnutia uspokojiť z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov; ak by snaha o ochranu spoločného majetku napr. aj z dôvodu extrémnej nespravodlivosti existovala § 147 ods. 1 by ju znegoval. Inak povedané ustanovenie § 147 Občianskeho zákonníka priamo pamätá aj na pohľadávky len proti jednému z manželov a pre tento prípad pripúšťa ich uspokojenie aj zo spoločného majetku.

17. Námietky žalovaného sa však, ako správne zdôrazňoval žalobca v priebehu celého konania, vzťahujú na ručenie podľa občianskoprávnej alebo obchodnoprávnej úpravy. Záväzok zmenkového ručiteľa sa však neobmedzuje na zabezpečenie záväzku osoby. Zmenkové ručenie je garanciou za zaplatenie zmenky ako cenného papiera. Skutočnosť, že aval je svojou existenciou oddelený od existencie záväzku vystaviteľa vyplýva z podstaty zmenkového ručenia tak, ako je upravené v Zmenkovom zákone. Záväzok ručiteľa má akcesorický charakter ku zmenke ako cennému papieru a nie ku záväzku dlžníka zo zmenky. Ako výslovne uvádza Zmenkový zákon, záväzok zmenečného ručiteľa je platný aj vtedy, ak záväzok za ktorý sa zaručil je neplatný z iného dôvodu než pre vadu formy. Toto ustanovenie bez ďalších pochybností jednoznačne vymedzuje nezávislosť ručiteľského záväzku na záväzku zmenkového dlžníka voči zmenkovému veriteľovi. Aj v prípade, ak by pôvodný zmenkový dlžník vzniesol námietky na základe ktorých by preukázal, že jeho záväzok platne vôbec nevznikol, alebo z najakých dôvodov platne zanikol, táto skutočnosť sa nedotkne záväzku avalistu voči majiteľovi zmenky (poslednému veriteľovi zo zmenky). Prevzatie ručiteľského oprávnenia na zmenke má preto iný charakter ako prevzatie ručenia v klasickom občianskoprávnom alebo obchodnoprávnom vzťahu.

18. Avalista nie je oprávnený vznášať kauzálne námietky, ktoré by bol oprávnený vznášať dlžník zo zmenky. Avalista je v rámci zmenkového vzťahu inou osobou než je vystaviteľ a v zmysle znenia ustanovenia čl. I § 17 Zmenkového zákona, kto je žalovaný zo zmenky nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka, čo však v konaní nebolo sporné. Avalista

ako subjekt žalovaný zo zmenky nemá v zmysle citovaného ustanovenia § 17 právo vznášať námietky, ktoré by mal právo vznášať vystaviteľ ako pôvodný dlžník zo zmenky v rámci kauzálneho vzťahu medzi ním a majiteľom zmenky.

19. Súd preto poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 79/2008 (3Obo 362/2005) zo dňa 01.11.2008, z ktorého vyplýva, že záväzok ručiteľa na zmenke je akcesorický ku zmenke ako listine a zabezpečuje splnenie pohľadávky zo zmenkového záväzku, pričom zmenkový ručiteľ je zaviazaný rovnako ako dlžník. Záväzok zmenkového ručiteľa je nezávislý na záväzku dlžníka. Aj v prípade, ak by sa dlžník zbavil svojej povinnosti vyplývajúcej zo zmenky preukázaním námietok, môže sa zmenkový veriteľ úspešne domôcť plnenia voči ručiteľovi. V tomto rozhodnutí najvyšší súd výslovne uviedol, že ak by sa aj dlžník zbavil záväzku zo zmenky preukázaním zmenkových námietok, zmenkový veriteľ sa môže úspešne domôcť plnenia voči ručiteľovi, pretože avalista nemôže proti majiteľovi zmenky uplatniť námietky zmenkového dlžníka, ale len námietky vyplývajúce z ich vlastných mimozmenkových vzťahov. Žalovaný však neuplatnil žiadne námietky, ktoré by vyplývali z mimozmenkových vzťahov medzi ním a žalobcom.

20. Aj napriek skutočnosti, že súd má v spisovom materiáli k dispozícii listiny preukazujúce kauzálny vzťah medzi žalobcom a pôvodným vystaviteľom zmenky, ako aj dohodu týkajúcu sa vyplňovacieho práva k zmenke, súd sa týmito dokumentmi nezaoberal, pretože na vznesenie kauzálnych námietok avalista, t. j. žalovaný oprávnený nie je, takže pri rozhodovaní o tom, či avalista je alebo nie je povinný zaplatiť majiteľovi zmenky sumu, za ktorú sa na zmenke zaručil, je preukazovanie náležitostí kauzálneho vzťahu irelevantné.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že predmetná zmenka je platná, pretože obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti. Žalobcom predložená zmenka bola vystavená ako blankozmenka na zabezpečenie všetkých nárokov zo zmluvy o kontokorentnom úvere s doložkou bez protestu a oprávnenie na jej doplnenie žalovaný 1/ a 2/ udelili v Dohode o vyplňovacom zmenkovom práve č. 1552/09/08730 zo dňa 26.11.2009, ktorej obsah menil len Dodatkom č. 1 zo dňa 20.12.2011, avšak je stále platná. Ani ďalšie námietky vznesené žalovaným, napr. poukaz na ustanovenie § 106 Obchodného zákonníka, nemajú právnu relevanciu, jeho ručiteľský záväzok existuje v takom rozsahu ako vyplýva z predmetnej zmenky. Súd neprisvedčil ani námietke žalovaného ohľadom konania žalobcu s dobrými mravmi, keď súd, ako už bolo vyššie uvedené má za to, že žaloba bola podaná dôvodne. S ohľadom na uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je vo výroku I. tohto rozsudku.

22. Pokiaľ išlo o návrhy na doplnenie dokazovania vyzvaním spoločnosti Q. V. s.r.o. na oznámenie, aká časť žalovanej sumy je už uhradená, ako aj výzva žalobcu aby preukázal, v akej výške má zostatok nesplateného úveru zaúčtovaný, ktoré predniesol žalovaný, tieto súd zamietol, nakoľko v tomto konaní si žalobca vymáha zmenku č. 305/08730/09 vystavenú dňa 26.11.2009 vystaviteľom Q. W., s.r.o. s avalom žalovaného. Tým nie je dôvod na zaplatenie tejto zmenky spoločnosťou Q. V. s.r.o.. Žalovaný ani nepreukázal, že zo strany Q. V. s.r.o. sa jedná o splácanie žalovanej pohľadávky, a preto nebol dôvod uvedenú spoločnosť vyzývať. Pokiaľ ide o výsluch manželky žalovaného, po predbežnom právnom posúdení, žalovaný na jej výsluchu už netrval. Súd jej výsluch totiž nepovažoval za potrebný, nakoľko v konaní nebolo sporné, že manželka žalovaného o jeho ručiteľskom vyhlásení nevedela. Právny zástupca žalovaného na poslednom pojednávaní už netrval ani na výsluchu žalovaného. S poukazom na § 153 CSP súd neprihliadal na námietku žalovaného týkajúcej sa výšky vyplnenej sumy na zmenke, ktorú právny zástupca žalovaného predniesol na poslednom pojednávaní, keďže túto námietku mohol použiť aj vo svojich skorších písomných vyjadreniach.

23.1. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23.2. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23.3. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP, a to tak že, žalobcovi, ktorý mal v spore plný úspech, priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Trenčín, bude o ňom rozhodovať Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.